

El luxe de Mallorca

L'Auditori de Palma, s'Auditori, compleix enguany vint-i-dos anys. És, probablement l'únic auditori privat, de les seves característiques, a tota Europa

La història de s'Auditori comença als anys cinquanta. Un industrial del calçat d'Inca, Marc Ferragut, enamorat de la música i romàntic incurable, tingué la idea de dotar la Ciutat de Palma amb un auditori. Intentà convèncer l'ajuntament per dur endavant el projecte. Després de fer un estudi de costos la resposta municipal fou clara: construir aquest auditori superaria el pressupost anual de l'ajuntament. O sigui l'Ajuntament no se'n feia càrrec.

Marc Ferragut no es desil·lusionà. Passaren els anys, més de quinze, fins que va decidir dur endavant el projecte de la seua vida. Invertí gairebé tota la seva fortuna en un somni. Un somni que l'any 1966 començà a prendre for-

ma. Tres anys més tard, el 3 de setembre de 1969 s'inaugurava amb tres concerts de la Filharmònica de Berlín dirigida pel mític Herbert Von Karajan.

ÚNIC

El fet que una ciutat com Palma –que només té 300.000 habitants actualment, però que als anys 60 tan sols en tenia poc més de 200.000– pugui gaudir d'un auditori ja és estrany. Si a més es té en compte que aquest és privat i obra d'una sola persona, es pot comprendre el caràcter absolutament extraordinari de l'Auditori. Com recorda Rafel Ferragut, actual director i fill de Marc Ferragut, "el meu pare es guanyà fama de boig,

ningú creia que ho fes, però demostrà que sí que era possible".

L'edifici fou construït per un arquitecte madrileny de nom Feducci, però la part més important per a un edifici d'aquestes característiques, l'acústica, no es va deixar en mans estranyes. El mateix Marc Ferragut s'encarregà personalment, i, si hem de jutjar pels comentaris elogiosos que han fet els nombrosos artistes que hi han actuat –des de Von Karajan a Julio Iglesias, des del Bolshoi a Dagoll Dagom...–, va fer una bona feina.

S'Auditori té 12.000 metres quadrats distribuïts en sis sales de diverses cabudes (la més gran té 1.800 localitats). Són les sales Mozart, Bach, Falla, Granados, Albéniz i la

principal, la majestuosa Auditori. A la terrassa superior hi ha un espai escènic, una mena d'anfiteatre completament obert, però que mai no s'utilitza perquè ho prohibeixen les normes d'espectacles.

LA DIFÍCIL SUPERVIVÈNCIA

"Nosaltres –recorda Rafel Ferragut– ja sabem que seria molt difícil mantenir un auditori d'aquestes característiques a una ciutat com Palma. Però, a pesar de tots els problemes ho aconseguim. La feina és dura i jo mateix moltes vegades he de fer de porters. Dia a dia s'ha de lluitar perquè tot funcioni i poder continuar endavant. ¿El futur? Nosaltres no pensem en el futur, sinó en el present.

La construcció de s'Auditori significà una fita extraordinària en la vida cultural de Palma.

JUAN CELIA

Rafel Ferragut dirigirà s'Auditori amb optimisme malgrat els nombrosos problemes.

JUAN CELIA

que ja és molt dur i difícil".

El problema principal com en tots els aspectes de la vida mallorquina, és la insularitat, i el que això implica de manca d'habitants i d'encariment dels espectacles. "Tengui en compte que de la quarantena d'auditoris d'aquesta línia que hi ha a Europa, només tres es troben a ciutats amb un nombre d'habitants insuficients per assegurar la rendibilitat econòmica. I aquests tres són: Bergen a Noruega, Salzburg a Àustria i aquest".

Els dos primers es mantenen gràcies a una influència exterior important –el turisme cultural, en el cas de Salzburg, té una enorme importància, mentre que en el cas de Mallorca és completament inexistent– i a unes generoses ajudes de les institucions públiques. En el cas de S'Auditori les ajudes existeixen, però com que depenen dels pressupostos que cada any elaboren les institucions –govern balear, Consell Insular de Mallorca i Ajuntament de Palma– no es poden fer plans d'actuació a curt o llarg termini.

Tots els espectacles –de música o de teatre– comporten un extra important: el transport. Salvar la mar representa encarir de forma notable tots els muntatges. Un exemple: el transport per avió d'una orquestra filharmònica costa uns tres milions de pessetes i el d'un camió –per vaixell– uns 300 o 400.000. "Sense els preus *polítics* –espectacles amb col.laboració o fets directament per institucions– no seria possible mantenir aquests espectacles. Per un muntatge dut de fora els preus de taquilla arribarien fàcilment a deu o dotze mil pessetes, i això és molt, molt poca gent ho podria pagar".

Al marge del cost, la recaptació és sempre molt inferior a la que es pugui enregistrar en una gran ciutat. El fet que el nombre d'habitants sigui tan petit fa que els espectacles tinguin una durada mínima. "Si a Madrid o a Barcelona un espectacle dura sis mesos, aquí dura tres o quatre dies. No hi ha prou gent S'Auditori estaria bé en una ciutat d'uns dos milions i mig de per-

sones, però a una ciutat com Palma és necessàriament deficitari".

A pesar de tots els problemes Rafel Ferragut es mostra totalment disposat a aguantar. "Mai no se m'ha ocorregut tirar la tovallola, aguantarem tot el que puguem".

EL PÚBLIC

Al llarg d'aquests vint-i-dos anys l'Auditori ha vist que el públic que assisteix als espectacles ha canviat molt. Segons Rafel Ferragut, el canvi és general i respon a un canvi total dels costums de la població. "Fa vint anys hi havia a Palma cabarets i sales de festa que es podien permetre el luxe de contractar grans figures de la cançó i de l'espectacle. Ara ni tan sols hi ha aquests llocs. La televisió, les discoteques, el vídeo i ara també les cadenes privades de TV han fet canviar molt els costums. Ara la gent més gran mira la televisió còmodament instal.lada a la sala d'estar de casa seva. Els més joves van a la discoteca. Poca gent va, per exemple, al

teatre. Això és així i crec que no té remei. Nosaltres també hem notat aquests canvis. Li diré una cosa: els concerts de música clàssica que feim tenen un públic majoritàriament estranger. I no es tracta de turistes –el nivell cultural dels quals és més aviat baix, i només cerquen sol i platja– sinó de residents estrangers que mantenen aquí els mateixos costums que als seus països". Aquesta diversitat de públic es reflecteix en els horaris. Si es tracta de teatre o música per a gent jove es comença a les 22'00 hores. Si és de música clàssica, a les 20'00 hores.

Per afrontar aquests canvis, Rafel Ferragut intenta atraure cap a l'Auditori grups de gent jove –normalment en grups d'escolars– perquè aprenguin a veure teatre o a escoltar música. "Aquests tipus de funcions, a preus molt reduïts, serveixen per a cuidar el que serà el nostre públic futur. L'esperança no la perdem. Mai no l'hem perduda. S'Auditori continuarà endavant".

Miquel Payeras